

Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Rolul valorificării energetice a deșeurilor în economia circulară”

[COM(2017) 34 final]

(2017/C 345/17)

Raportor: **Cillian LOHAN**

Coraportor: **Antonello PEZZINI**

Sesizare	Comisia Europeană, 17.2.2017
Temei juridic	Articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului
Data adoptării în secțiune	15.6.2017
Data adoptării în sesiunea plenară	5.7.2017
Sesiunea plenară nr.	527
Rezultatul votului	140/0/2
(voturi pentru/voturi împotriva/ abțineri)	

1. Concluzii și recomandări

- 1.1. CESE sprijină respectarea ierarhiei deșeurilor în procesul de luare a deciziilor privind gestionarea deșeurilor ⁽¹⁾, inclusiv opțiunile privind valorificarea energetică a deșeurilor.
- 1.2. Ar trebui să existe o strategie coordonată de diseminare a mesajului primei etape a ierarhiei deșeurilor, care se referă în primul rând la prevenirea generării de deșeuri.
- 1.3. CESE sprijină principiul verificării fondurilor publice ale UE din perspectiva durabilității în contextul obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ⁽²⁾ și susține că orice finanțare publică ar trebui să crească nivelul de bunăstare a cetățenilor Europei. Totodată, finanțarea publică ar trebui să respecte principiul conform căruia nicio activitate care aduce prejudicii cetățenilor nu trebuie să beneficieze de sprijin financiar.
- 1.4. Deficiențele din directivele existente privind tratarea deșeurilor trebuie să fie eliminate din orice act legislativ viitor, pentru a se garanta că tranziția la un model economic circular este corectă, coerentă și sistemică.
- 1.5. Este important ca realizarea unor rate de reciclare mai ridicate să nu întâlnească bariere infrastructurale prin investiții în procesele învechite de valorificare energetică a deșeurilor.
- 1.6. Cu toate că una dintre priorități este colectarea separată, în special pentru statele membre care se bazează în mare măsură pe depozitele de deșeuri, aceasta trebuie să corespundă și cu o creștere a ratelor de reciclare, pentru ca tranziția la o mai bună circularitate să producă valoare.

⁽¹⁾ Avizul CESE pe tema „Pachetul privind o economie circulară”, punctul 4.3 (JO C 264, 20.7.2016, p. 98).

⁽²⁾ Avizul CESE pe tema „Dezvoltarea durabilă: o privire de ansamblu asupra politicilor interne și externe ale UE”, punctul 4.3.5.5 (JO C 487, 28.12.2016, p. 41).

1.7. Existența unui număr mare de incineratoare în statele membre este contrară, în prezent, obiectivelor de reciclare mai ambițioase propuse în Planul de acțiune pentru economia circulară ⁽³⁾. Provocarea constă în trecerea acestor state membre de la dependența de incinerare la o gamă largă de soluții de gestionare a deșeurilor, printr-o combinație de măsuri de stimulare și de descurajare, printre care:

- introducerea unor taxe;
- eliminarea treptată a schemelor de sprijin;
- introducerea unui moratoriu asupra noilor instalații și a dezafectării celor vechi.

1.8. Absența unor semnale corecte privind prețurile a constituit o barieră în calea tranziției către o economie circulară. Acest lucru este agravat de continuarea acordării unor subvenții nejustificate pentru sistemele de producție nedurabile, în special pentru sectorul combustibililor fosili ⁽⁴⁾. CESE salută legătura explicită dintre accesul la fondurile politicii de coeziune, pe de o parte, și planurile naționale de gestionare a deșeurilor și planul de acțiune european pentru economia circulară, pe de alta. Legătura cu Fondul european pentru investiții strategice ar putea fi mai strânsă.

1.9. Biogazul oferă oportunități în mai multe domenii la nivelul UE, cum ar fi crearea de locuri de muncă, reducerea emisiilor, îmbunătățirea securității aprovizionării cu combustibil și multe altele. Cadrul legislativ și politic care sprijină cel mai bine optimizarea oportunităților asociate ar trebui dezvoltat aplicând exemplele de bune practici din statele membre și din afara acestora.

1.9.1. Digestia anaerobă pentru producerea biometanului pentru autovehicule este în conformitate cu Acordul de la Paris. O evaluare recentă a Comisiei ⁽⁵⁾ arată că, până în 2030, producția de biogaz din UE s-ar putea cel puțin dubla și eventual chiar tripla față de nivelurile actuale.

1.10. Schimbări de natură comportamentală și culturală sunt necesare și pot fi realizate prin intermediul educației la toate nivelurile societății.

2. Context

2.1. La 2 decembrie 2015, Comisia a adoptat un Plan de acțiune al UE pentru economia circulară, propunând o agendă generatoare de transformări, cu un potențial semnificativ de creare de noi locuri de muncă și de creștere, și urmărind promovarea unor modele de consum și de producție durabile, în conformitate cu angajamentele asumate de UE în cadrul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă. Comunicarea se concentrează pe valorificarea energetică a deșeurilor și pe locul ocupat de aceasta în economia circulară. Valorificarea energetică a deșeurilor este un termen larg, care nu se referă numai la incinerarea deșeurilor.

2.2. Principalul scop al comunicării este să asigure faptul că valorificarea energetică a deșeurilor în UE sprijină obiectivele Planului de acțiune pentru economia circulară și este ferm călăuzită de ierarhia deșeurilor stabilită de UE. Comunicarea examinează, de asemenea, modul în care rolul proceselor de valorificare energetică a deșeurilor poate fi optimizat pentru a contribui la atingerea obiectivelor stabilite în Strategia privind uniunea energetică și în Acordul de la Paris. În același timp, prin evidențierea tehnologiilor cu eficiență energetică dovedită, abordarea valorificării energetice a deșeurilor stabilită în comunicare urmărește să ofere stimulente pentru inovare și să contribuie la crearea de locuri de muncă permanente de înaltă calitate.

2.3. Prezenta aviz stabilește poziția CESE cu privire la fiecare dintre cele trei secțiuni ale comunicării, și anume:

- poziționarea, în ierarhia deșeurilor, a proceselor de valorificare energetică a deșeurilor și rolul sprijinului financiar public;

⁽³⁾ Comunicarea Comisiei *Închiderea buclei – un plan de acțiune al UE pentru economia circulară* [COM(2015) 614 final] din 2 decembrie 2015.

⁽⁴⁾ David Coady, Ian Parry, Louis Sears, Baoping Shang, „Cât de mari sunt subvențiile energetice globale?” (*How Large Are Global Energy Subsidies?*), document de lucru al FMI, WP/15/105, mai 2015.

⁽⁵⁾ Comisia Europeană, *Optimal use of biogas from waste streams An assessment of the potential of biogas from digestion in the EU beyond 2020* (Utilizarea optimă a biogazului din deșeuri. O evaluare a potențialului de producere în UE, după 2020, a biogazului provenind din digestie), martie 2017.

- procesele de valorificare energetică utilizate pentru tratarea deșeurilor reziduale: găsirea echilibrului corect;
- optimizarea contribuției proceselor de valorificare energetică a deșeurilor la îndeplinirea obiectivelor climatice și energetice ale UE în economia circulară.

Acesta prezintă și alte considerații care ar merita incluse în comunicare din perspectiva societății civile, pe baza pozițiilor adoptate anterior de CESE.

2.4. CESE subliniază că este necesar să se abordeze nevoile imediate ale UE în ceea ce privește gestionarea deșeurilor, în contextul legislației existente și în cadrul infrastructurii existente de gestionare a deșeurilor. Deși unele practici suboptimizate vor continua, tendința generală pe termen lung se îndreaptă către un model de producție cu nivel scăzut de deșeuri, în care prevenirea generării de deșeuri, reutilizarea, refabricarea și reciclarea domină faza post-utilizare a fluxurilor de materiale. Provocarea constă în a încuraja o tranziție echitabilă și rapidă către îndeplinirea obiectivelor pe termen lung.

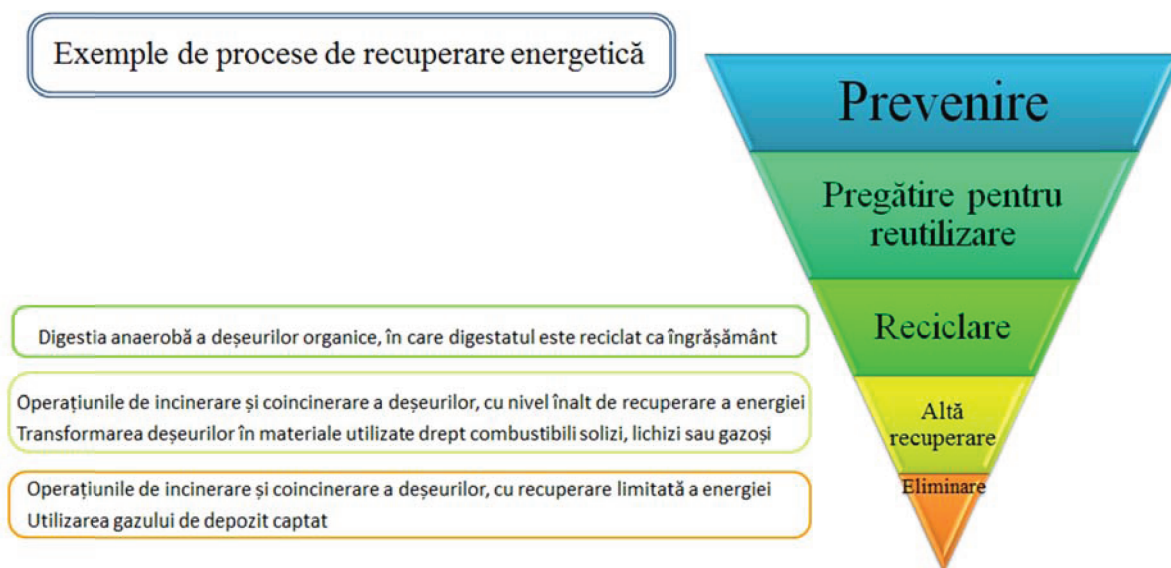
2.5. În 2015, producția de deșeuri urbane era, în medie, de aproximativ 480 kg/cap de locuitor la nivelul UE, cantitatea depozitată variind, de la țară la țară, între 3 kg în cele mai „merituoase” până la peste 150 kg în cele cu rezultatele cele mai slabe.

3. Poziționarea, în ierarhia deșeurilor, a proceselor de valorificare energetică a deșeurilor și rolul sprijinului financiar public

3.1. CESE sprijină respectarea ierarhiei deșeurilor în procesul de luare a deciziilor privind gestionarea deșeurilor⁽⁶⁾, inclusiv opțiunile privind valorificarea energetică a deșeurilor.

3.2. Este important de reținut faptul că valorificarea energetică a deșeurilor nu reprezintă întotdeauna o opțiune în concordanță cu obiectivele sau principiile economiei circulare. De exemplu, incinerarea deșeurilor care ar fi putut fi pregătite pentru refolosire sau reciclate nu constituie alegerea optimă din punctul de vedere al utilizării eficiente a resurselor sau al utilizării optime a materiilor prime. De asemenea, transportarea deșeurilor pe distanțe mari, care implică costuri energetice ridicate, în scopul obținerii unui randament energetic relativ redus printr-un proces de valorificare energetică a deșeurilor, ar genera costuri energetice nete și impactul climatic aferent. Există și alte exemple.

3.3. Figura indică relația dintre procesele de valorificare energetică a deșeurilor menționate în comunicare și ierarhia deșeurilor.

⁽⁶⁾ Avizul CESE pe tema „Pachetul privind o economie circulară”, punctul 4.3 (JO C 264, 20.7.2016, p. 98).

3.4. Ierarhia deșeurilor în sine nu este suficientă pentru a determina caracterul adecvat sau nu al proceselor de valorificare energetică a deșeurilor. CESE sprijină principiul verificării fondurilor publice ale UE din perspectiva durabilității în contextul obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) și susține că orice finanțare publică ar trebui să crească nivelul de bunăstare a cetățenilor Europei. Totodată, finanțarea publică ar trebui să respecte principiul conform căruia nicio activitate care aduce prejudecării cetățenilor nu trebuie să beneficieze de sprijin financiar.

3.5. Este important ca lacunele existente în Directiva-cadru privind deșeurile să nu se transmită în inițiativele privind economia circulară, de exemplu cazul unui stat membru care poate fi scutit de obligațiile de colectare separată a deșeurilor ca urmare a lipsei de capacitate tehnică sau financiară pentru implementarea acesteia. Ar trebui să se pună accentul pe utilizarea fondurilor publice pentru a depăși dificultățile de natură tehnică sau pe utilizarea instrumentelor de politică economică pentru a elimina constrângerile de ordin financiar din calea punerii în aplicare a opțiunii rezultate din cele mai bune practici. În cazul materialelor care conțin substanțe toxice există motive justificabile pentru ca eliminarea sau valorificarea energetică să fie preferată în locul reciclării.

3.6. Comunicarea reprezintă o evoluție semnificativă comparativ cu Planul de acțiune pentru economia circulară și stabilește un obiectiv ambițios de creștere a eficienței proceselor de valorificare energetică a deșeurilor și pune un accent sporit pe ierarhia deșeurilor ca factor care determină circularitatea diferitelor procese. Cu toate acestea, actul legislativ care stă la baza comunicării, și anume Directiva-cadru privind deșeurile, are lacune istorice care vor continua să cauzeze dificultăți și să slăbească fondul comunicării dacă nu sunt soluționate. Este necesar să se revizuiască clasificarea deșeurilor, probabil pe baza oportunităților oferite de noile tehnologii în instalațiile de valorificare energetică a deșeurilor (de exemplu, o roșie stricată nu este introdusă pe piață, în timp ce o roșie nevândută este considerată deșeu), incluzând eventual și nămolul din rețeaua urbană de canalizare pentru procesele de digestie anaerobă. Ambiția de a aborda aceste aspecte în Planul de acțiune privind economia circulară trebuie să se reflecte în modificările legislative necesare la toate nivelurile relevante.

3.7. Poziționarea proceselor de valorificare energetică a deșeurilor în ierarhia deșeurilor poate fi înșelătoare din cauza constrângerilor legate de modul în care procesele sunt reglementate în legislație. Poziționarea este definită mai curând în conformitate cu definițiile formulate în legislație, decât prin analiza științifică a impactului real al unor astfel de procese de transformare a deșeurilor.

3.8. Există, de asemenea, aspecte de natură tehnică ale metodologiei de calcul asociate cu definițiile și pragurile din Directiva-cadru privind deșeurile. Acestea sunt metodele de calcul care determină poziționarea diferitelor procese de valorificare energetică a deșeurilor în ierarhia deșeurilor. Aceste calcule detaliate ar trebui reexamineate de către Comisie pentru a garanta că sunt fiabile, în special în contextul economiei circulare, dar și al obiectivelor de dezvoltare durabilă, al uniunii energetice și al Acordului de la Paris.

3.9. Obligațiile de colectare separată, care fac parte din legislația europeană privind deșeurile ⁽⁷⁾, sunt un aspect crucial al îmbunătățirii gestionării deșeurilor.

3.10. Progresele tehnologice vor continua să ofere oportunități de maximizare a eficienței în fluxurile de fabricație a produselor și energiei, ceea ce va duce la soluții inovatoare pentru procese mai eficiente.

3.11. Proiectarea ecologică a produselor și a serviciilor, extinsă astfel încât să fie atotcuprinzătoare, în cadrul unui sistem paneuropean, va avea ca rezultat o reducere la minimum a deșeurilor ca urmare a realizării economiei circulare. Proiectarea ecologică este esențială în scopul creării de produse reparabile, reutilizabile, reciclabile și modulare, conducând în cele din urmă la eliminarea deșeurilor astfel cum sunt acestea definite în prezent.

3.12. Aspectele menționate mai sus vor însemna scăderea progresivă a disponibilității deșeurilor mixte ca materie primă pentru incineratoare; prin urmare, la nivel național, ar trebui să se elimine treptat subvențiile pentru acestea și să nu fie planificate investiții noi în acest domeniu, cu excepția cazului în care este vorba de modernizarea infrastructurii existente și de creșterea eficienței din punctul de vedere al utilizării resurselor și al consumului de energie.

⁽⁷⁾ Directiva 2008/98/CE, în special articolul 11 (hârtie, metal, plastic și sticlă și deșeuri provenind din activități de construcție și demolări) și articolul 22 (biodeșeuri) (JO L 312, 22.11.2008, p. 3).

4. Procesele de valorificare energetică utilizate pentru tratarea deșeurilor reziduale – gășirea echilibrului corect

4.1. Este important ca realizarea unor rate de reciclare mai ridicate să nu întâlnească bariere infrastructurale prin investiții în procesele învechite de valorificare energetică a deșeurilor.

4.2. În 2013, aproximativ 2,5 Mt de combustibili alternativi obținuți din deșeuri (RDF) au fost transportate între statele membre în vederea valorificării energetice ⁽⁸⁾.

4.3. În evaluările privind valorificarea energetică a deșeurilor trebuie să se țină seama de elementul „transport”, deoarece după ce este luat în calcul la măsurarea emisiilor asociate cu diferitele moduri de gestionare a deșeurilor, transportul poate fi hotărâtor în impactul real al procesului în termeni de emisii.

4.4. Există o divizare geografică în Europa în ceea ce privește distribuția incineratoarelor. Germania, Țările de Jos, Danemarca, Suedia și Italia dețin cel mai mare număr de incineratoare active din Europa. În general, multe state membre se bazează în continuare într-o măsură excesivă pe depozitele de deșeuri. Această situație trebuie să se schimbe pentru a răspunde noilor provocări și obiective stabilite în legislația privind deșeurile, asociată cu Planul de acțiune pentru economia circulară.

4.5. Statele membre care se bazează în mare măsură pe depozitele de deșeuri și care au capacități de incinerare reduse sau inexistente ar trebui să se concentreze în primul rând pe colectarea separată. Colectarea separată la sursă este esențială pentru a furniza deșeuri de bună calitate și cu valoare ridicată la reciclare, iar acest lucru trebuie să fie încurajat.

4.6. Cu toate acestea, la nivelul statelor membre, există numeroase exemple în care rata de colectare separată este ridicată, dar ratele corespunzătoare de reciclare nu sunt pe măsură. Această contradicție evidentă trebuie abordată cu ajutorul unor instrumente de politică specifice.

4.7. Comunicarea încurajează guvernele naționale să își concentreze sprijinul și strategiile de finanțare în alte direcții decât incineratoarele, examinând perioada de recuperare a investiției, disponibilitatea materiilor prime și capacitatea din țările învecinate.

4.8. Utilizarea unui incinerator dintr-o țară învecinată poate reprezenta cea mai bună opțiune în unele cazuri, dar înainte de a face acest lucru, ar trebui să se efectueze o analiză completă a ciclului de viață, inclusiv îndeosebi a costurilor aferente transportului, atât din punct de vedere economic, cât și din punctul de vedere al mediului.

4.9. Cu excepția unor circumstanțe foarte specifice și având în vedere progresul tehnologic, este puțin probabil ca opțiunea incinerării să reprezinte soluția cea mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor sau cea mai bună practică pentru abordarea provocărilor în materie de gestionare a deșeurilor.

4.10. Existența actuală a unui număr mare de incineratoare în statele membre nu este în concordanță cu obiectivele de reciclare mai ambițioase. Provocarea constă în părăsirea metodei incinerării de către aceste state membre, printr-o combinație de măsuri de stimulare și de descurajare, printre care:

- introducerea unor taxe;
- eliminarea treptată a schemelor de sprijin;
- introducerea unui moratoriu asupra noilor instalații și dezafectarea celor vechi.

4.11. CESE subliniază că opțiunea de a impune o taxă generală pe incinerare fără a oferi utilizatorului final o alternativă accesibilă la prețuri accesibile, va avea ca rezultat creșterea costurilor pentru cetățeni. Utilizarea taxelor ca instrument economic trebuie să fie mai țintită și mai inteligentă.

4.12. Trebuie să existe o procedură eficientă în fiecare stat membru pentru solicitarea și eliberarea permiselor de desfășurare a activităților de gestionare a deșeurilor.

⁽⁸⁾ European Topic Centre on Waste and Materials in a Green Economy (ETC/WMGE), *Assessment of waste incineration capacity and waste shipments in Europe*, ianuarie 2017.

5. Optimizarea contribuției proceselor de valorificare energetică a deșeurilor la îndeplinirea obiectivelor climatice și energetice ale UE în economia circulară

5.1. CESE este de acord că numai respectând ierarhia deșeurilor valorificarea energetică a deșeurilor poate maximiza contribuția economiei circulare la decarbonizare, în conformitate cu Strategia privind uniunea energetică și cu Acordul de la Paris. Digestia anaerobă pentru producerea biometanului pentru autovehicule este în conformitate cu Acordul de la Paris. Vehiculele alimentate cu biometan pot constitui o contribuție eficientă la decarbonizarea transportului în Europa.

5.2. În vederea optimizării contribuției proceselor de valorificare energetică a deșeurilor la îndeplinirea obiectivelor climatice și energetice ale UE în cadrul economiei circulare, trebuie să se asigure utilizarea celor mai eficiente tehnici și tehnologii atunci când sunt necesare procese de valorificare energetică a deșeurilor. Acest lucru este în concordanță cu modificările propuse de Comisia la Directiva privind energia din surse regenerabile; cu toate acestea, astfel de criterii ar trebui încurajate pentru toate instalațiile noi, indiferent de dimensiunea acestora, inclusiv pentru instalațiile mai mici de 20 MW.

5.3. Impozitarea colectării deșeurilor are un impact tot mai mare asupra resurselor familiilor și întreprinderilor; prin urmare, ar trebui utilizată într-o manieră prospectivă și ținând cont de protecția mediului.

5.4. Sectorul public și cel privat ar trebui să aibă posibilitatea de a colabora în materie de proiecte pe termen lung, astfel încât cultura circularității să se poată exprima în forme mai concrete. Responsabilitatea socială a întreprinderilor poate juca, de asemenea, un rol important în tranziția către modele mai durabile de gestionare a deșeurilor.

5.5. Absența unor semnale corecte privind prețurile a constituit o barieră în calea tranziției către o economie circulară. Acest lucru este agravat de continuarea acordării unor subvenții nejustificate pentru sistemele de producție nedurabile, în special pentru sectorul combustibililor fosili⁽⁹⁾. CESE salută legătura explicită dintre accesul la fondurile politicii de coeziune, pe de o parte, și planurile naționale și regionale de gestionare a deșeurilor și planul de acțiune european pentru economia circulară, pe de alta.

5.6. Legătura cu Fondul european pentru investiții strategice ar putea fi mai strânsă pentru a se garanta că aceste investiții acordă prioritate oportunităților care promovează obiectivele Planului de acțiune pentru economia circulară. Ar putea fi analizate anumite forme de stimulente în vederea creării unui lanț adecvat în aval de instalații, cum ar fi distribuția combustibilului și/sau a materiilor prime secundare sau crearea unor noi produse pentru o utilizare potențială.

6. Alte oportunități

6.1. Biometanul

6.1.1. Opțiunile de producere a biogazului prin digestie anaerobă sunt menționate în comunicare. Aceasta este o oportunitate pentru diferite state membre și ar trebui dezvoltată. O evaluare recentă a Comisiei⁽¹⁰⁾ arată că, până în 2030, producția de biogaz din UE s-ar putea cel puțin dubla și eventual chiar tripla față de nivelurile actuale.

6.1.2. Biogazul este un model de lucru funcțional în multe state membre, în special în Italia și în Germania. Ca exemple practice, aceste țări pot oferi, de asemenea, lecții valoroase învățate din punerea în practică.

6.1.3. În prezent, costul biometanului este mai mare decât costul metanului fosil. Cu toate acestea, utilizarea biometanului este justificată de costurile indirecte pe care le implică agenții mutageni și cancerigeni, de exemplu NO_x și fumul produse de combustibilii fosili⁽¹¹⁾.

6.1.4. Înainte de orice, costurile posibil mai mari ale biometanului sunt în conformitate cu obiectivele înscrise în Acordul de la Paris privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii tradiționali⁽¹²⁾.

⁽⁹⁾ David Coady, Ian Parry, Louis Sears, Baoping Shang, „Cât de mari sunt subvențiile energetice globale?” (*How Large Are Global Energy Subsidies?*), document de lucru al FMI, WP/15/105, mai 2015.

⁽¹⁰⁾ Comisia Europeană, *Optimal use of biogas from waste streams An assessment of the potential of biogas from digestion in the EU beyond 2020* (Utilizarea optimă a biogazului din deșeuri. O evaluare a potențialului de producere în UE, după 2020, a biogazului provenind din digestie), martie 2017.

⁽¹¹⁾ COM(2017) 011 final – 2017/04 (COD).

⁽¹²⁾ „*L'opera loda l'artefice*”, a spus Machiavelli.

6.1.5. Este esențial ca materiile prime utilizate în digestia anaerobă să aibă efecte reduse sau nule asupra schimbării indirecte a utilizării terenurilor și să nu aibă un impact negativ asupra producției de alimente. Cel mai bun amplasament pentru instalațiile de biogaz este în imediata apropiere a unei surse de materii prime (deșeuri agricole în primul rând), aceasta fiind și o soluție de gestionare a deșeurilor și de acoperire a necesarului de energie. Trebuie să se evite ca prin construirea fierbătoarelor anaerobe să se creeze cerere pentru un nou transport de materii prime, indiferent că sunt deșeuri sau produse agricole.

6.1.6. Amplasamentul instalației de biogaz este extrem de important. Trebuie să se identifice modul de utilizare eficientă a energiei produse, astfel încât energia produsă în mod eficient să nu fie risipită. Este, de asemenea, esențial să se observe că fierbătoarele anaerobe nu reprezintă o soluție pentru toate regiunile agricole din UE și că promovarea acestora ar trebui limitată la cazurile în care sunt disponibile materii prime care, în prezent, constituie deșeuri problematice.

6.1.7. Cu toate acestea, dezvoltarea unei infrastructuri bine planificate de producție și de utilizare a biogazului poate fi o modalitate foarte eficientă de gestionare a deșeurilor agricole și a substanțelor potențial dăunătoare mediului și de facilitare a eliminării în siguranță. De asemenea, aceasta poate reprezenta un mijloc de acoperire a necesarului de combustibil destinat încălzirii și transportului pentru comunități.

6.1.8. Digestia anaerobă poate contribui la soluționarea problemelor legate de sănătatea publică, la fertilizarea solurilor și la reducerea emisiilor și poate fi un exemplu practic de circularitate.

6.1.9. Eficiența maximă a digestiei anaerobe se poate atinge atunci când se aplică principiile economiei circulare, și în special, conceptul de bucle mici, în care materia primă pentru fierbător provine din surse locale și producția de energie este utilizată local (cu excepția cazului în care combustibilul este utilizat pentru camioane). Investițiile trebuie să sprijine obiectivul de reducere a transportului deșeurilor până aproape de limita de zero kilometri.

6.1.10. Ar trebui analizate și evidențiate creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și stimularea economică asociate cu dezvoltarea unei componente de biogaz într-un mix energetic național sau regional. Ar trebui, de asemenea, să fie luate în considerare opțiuni care să faciliteze și să accelereze procedurile administrative de autorizare a proiectelor de construcție de fierbătoare anaerobe destinate deșeurilor organice.

6.1.11. Sprijinul politic și economic pentru proiectele care îndeplinesc toate criteriile va încuraja inovarea și poate constitui unul dintre numeroasele instrumente care facilitează tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon.

6.1.12. Revizuirea mandatului M/475 de către CEN ar trebui extinsă, astfel încât să poată fi introdus în rețelele de gaze naturale biometanul din surse neautorizate în prezent, cum ar fi gazele provenite din depozitele de deșeuri, gazele provenite de la stațiile de epurare a apei, din nămoluri, din deșeurile urbane nesortate și din alte deșeuri. Biometanul de acest tip este deja disponibil.

6.1.13. Fondul european pentru investiții strategice joacă un rol esențial în introducerea proceselor de digestie anaerobă pentru proiecte care nu sunt încă viabile sub aspect financiar.

6.1.14. Pentru utilizarea vehiculelor care utilizează biogazul drept carburant ar trebui încurajată recurgerea la stimulente de tipul celor utilizate în mod tradițional pentru industria carburanților fosili. Aceste stimulente ar trebui să fie în avantajul utilizatorului final, oferind opțiuni de transport alternative și la prețuri accesibile pentru consumator.

6.2. Schimbarea culturală și educația

6.2.1. Trebuie să fie recunoscută ca atare provocarea reprezentată de diferențele culturale. Modificările comportamentale în ceea ce privește separarea deșeurilor la sursă ar trebui abordate ca o necesitate în materie de schimbare culturală. În acest sens, se pot aplica numeroase instrumente, iar unul dintre acestea este teoria „nudge”⁽¹³⁾.

6.2.2. Ar trebui să existe o strategie coordonată de diseminare a mesajului primei etape a ierarhiei deșeurilor, care se referă în primul rând la prevenirea generării de deșeuri.

(13) Avizul CESE pe tema „Pentru a se ține seama de teoria «nudge» în politicile europene” (JO C 75, 10.3.2017, p. 28).

6.2.3. Schimbările comportamentale pot fi, de asemenea, realizate prin dezvoltarea unor programe pe aceste teme în școli. Acest lucru ar trebui să se aplice la toate nivelurile de învățământ, de la grădiniță și școli primare până la universități și programe de formare la locul de muncă, pentru a-i educa și informa pe copii și pe cetățeni într-o abordare pe termen lung.

6.2.4. Universitățile și autoritățile publice pot contribui la crearea legitimității pentru noile tehnologii și practici și, ca atare, pot funcționa ca modele de bune practici și ca ambasadori regionali pentru procesele de valorificare energetică a deșeurilor ⁽¹⁴⁾.

Bruxelles, 5 iulie 2017.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Georges DASSIS

⁽¹⁴⁾ Există deja exemple într-o serie de state membre, printre care cel al Universității College Cork din Irlanda, care are propriile fierbătoare anaerobe la scară mică, utilizate în scopuri de cercetare.